

Collegebesluit

Onderwerp: Vaststellen Plan van Aanpak Kansenskaart Watertoerisme

Reg. Nummer: STZ/2013/510176

1. Inleiding

Op 28 mei 2013 is het Plan van Aanpak Kansenskaart watertoerisme vrijgegeven voor inspraak. Het beleidskader voor dit plan is de Kansenskaart watertoerisme (08/51579). Daarna is het Plan van Aanpak Kansenskaart watertoerisme 2010-2013 uitgevoerd. Uit een brainstormsessie met ondernemers en belangenorganisaties op 19 september 2012 bleek dat het gewenst is om de stad de komende 3 jaar te blijven door ontwikkelen op het gebied van watertoerisme. De rol van de gemeente is hierbij vergeleken met de jaren hiervoor veranderd.

De gemeente faciliteert in plekken en heeft hierbij de regierol, maar legt zelf geen voorzieningen meer aan (met uitzondering van passantenhaven Scheepmakerskwartier in 2014/2015). De gemeente biedt hierbij kansen aan marktpartijen om diverse locaties in de stad te ontwikkelen voor watertoerisme. De inspraakreacties zijn verwerkt in het Plan van aanpak Kansenskaart watertoerisme 2013-2016 en ook de opmerkingen uit de commissie Ontwikkeling van 29 augustus 2013 zijn meegewogen, evenals de brief van de Kotterclub d.d.10 september 2013.

2. Besluitpunten college

1. het Plan van aanpak Kansenskaart Watertoerisme vast te stellen (zie bijlage A) met als hoofdboodschap de markt de gelegenheid te geven faciliteiten voor het watertoerisme te ontwikkelen op de volgende locaties (zie kaart bijlage B):
 - a. Raaks: afmeermogelijkheden voor sloepen en rondvaarten
 - b. Station: afmeermogelijkheid voor waterpendeldiensten
 - c. Figeeterrein: afmeermogelijkheid rondvaart, motorchartervaart en passanten.
 - d. Dolhuys: verhuur sloepen
 - e. Drijfriemenfabriek: afmeermogelijkheden voor sloepen en/of passanten
2. Voor de locatie Raaks en Dolhuys een inschrijvingstraject te starten om ondernemers de kans te geven faciliteiten voor het watertoerisme te ontwikkelen.
3. De locatie Molen de Adriaan vanaf september 2015 te bestemmen voor rondvaarten en passanten.
4. De betrokkenen na besluitvorming informeren over dit besluit en de media te informeren via een persbericht.
5. Dit besluit voor advies te sturen naar de commissie Ontwikkeling.

3. Beoogd resultaat

Met het Plan van Aanpak Kansenskaart Watertoerisme wordt de economie in Haarlem en omgeving gestimuleerd, evenals de werkgelegenheid. Concreet betekent dit dat ondernemers de mogelijkheid wordt geboden op de aangewezen plekken in de stad faciliteiten te ontwikkelen voor het watertoerisme.

4. Argumenten

Ondernemers interesse hebben om locaties voor het watertoerisme te Ontwikkelen.

Diverse ondernemers hebben laten weten belangstelling te hebben voor sloepenverhuur in Haarlem en ook rondvaarten willen graag op aantrekkelijke plekken in de stad afmeren.

De gemeente ondernemers wil stimuleren voorzieningen voor watertoerisme te ontwikkelen.

Nu het vanwege bezuinigingen niet meer vanzelfsprekend is dat de gemeente voorzieningen aanlegt ten behoeve van het watertoerisme, wil de gemeente wel graag ondernemers de kans geven om producten aan te bieden op dit gebied. Het plan van Aanpak Kansenkaart watertoerisme geeft hiertoe de mogelijkheden.

Deze locaties voor ondernemers het meest interessant zijn.

Het centrum aan de westkant is nog niet ontsloten voor boten. De locatie Raaks is interessant omdat hier nog ruimte is (geen vaste ligplaatsen) en de watertoerist direct het centrum inloopt waar voorzieningen als winkels, horeca en dergelijke gelegen zijn. Locatie Dolhuys is uniek met het museum en de bestaande horeca aan het water en nodigt uit voor kleinschalige verhuur van sloepen. Omdat er meerdere belangstellenden zijn voor deze locaties ligt een aanbesteding voor deze plekken het meest voor de hand. Voor de overige locaties (station en Figeeterrein) zullen partijen (rondvaartbedrijven en motorchartervaart) benaderd worden of ze tegen bepaalde condities faciliteiten zouden willen realiseren ten behoeve van de beoogde doelgroepen. Dit betekent bij het station een afmeersteiger voor rondvaarten en bij het Figeeterrein afmeervoorzieningen voor motorchartervaart en/of passanten en rondvaarten. De locatie Drijfriemenfabriek wordt gekoppeld aan de toekomstige ontwikkeling van dit pand. De ondernemer die dit pand gaat ontwikkelen krijgt ook de gelegenheid om voorzieningen voor sloepen/en of passanten te realiseren.

Via inschrijvingseisen gestuurd kan worden op de meest gewenste ontwikkeling voor deze locaties

In dit geval gaat het om een bijzondere inschrijving zoals 2 jaar geleden ook bij de locaties voor sloepenverhuur bij de Schouwburg en Molenplas is gebeurd. De ondernemer die het beste scoort op de inschrijvingseisen kan de locaties dan ontwikkelen voor het beoogde doel. Via de inschrijvingseisen voert de gemeente de regie en kan er gemakkelijker gestuurd worden op gewenste ontwikkelingen. Eisen als bijvoorbeeld het elektrisch varen, onderhoud en aanlegkosten zijn voor ondernemer, veiligheidseisen et cetera, kunnen dan meegenomen worden. Voor de locatie Raaks zijn de doelgroepen rondvaart, sloepenverhuur en openbare afmeermogelijkheden voor sloepen van belang. Omdat de locatie bij het Dolhuys in het gevoelige gebied van de Bolwerken ligt, is ook hier sturing via een inschrijvingstraject gewenst.

Er komen steeds meer verzoeken van passanten en rondvaarten om bij Molen de Adriaan te kunnen afmeren.

Doordat de molen ontsloten wordt voor rondvaarten en passanten, zal dit naar verwachting meer bezoek opleveren. Het afmeren alleen al direct voor de molen is voor de beleving van de watertoerist een pré. Dit zal naar verwachting ook de exploitatie van de molen ten goede komen, als meer watertoeristen de molen kunnen bezoeken. De laatste jaren heeft de Havendienst steeds aanvragen van rondvaartboten en passanten moeten weigeren, omdat de Kotterclub alle ruimte voor de molen inneemt. De verwachting is dat de molen voor de riviercruisetoerist een enorme aantrekkingskracht zal hebben en dat deze toerist graag de molen per rondvaart wil aandoen. Ook de sanitaire voorzieningen in het pand

Scheepmakersdijk 4 worden beter bereikbaar voor de passant, indien er meer passantenplekken komen. Uit het Klanttevredenheidsonderzoek 2013 en de inspraakreacties blijkt dat Haarlem te weinig sanitaire voorzieningen heeft voor de watertoerist. Het is daarom van belang dat de voorzieningen die er wel zijn, goed bereikbaar zijn.

Een andere ontwikkeling bij de molen meer aansluit bij de economisch toeristische perspectieven van dit gebied.

De Kotterclub had in 1994 een gebruikscontract om gebruik te maken van ligplaatsen, toen het gebied van de Scheepmakersdijk nog niet ontwikkeld was. Het doel van de gehele ontwikkeling Scheepmakersdijk was een levendige toeristische attractie te ontwikkelen. Zo kwam o.a. molen de Adriaan, een restaurant met beperkte afmeerplekken en sanitaire voorzieningen voor de pleziervaart. In 2008 kreeg de Kotterclub voor de duur van 7 jaar een ligplaatsvergunning voor 3 ligplaatsen, om historische boten te restaureren. Omdat bleek dat er weinig gerestaureerd werd en boten er voor langere tijd lagen is er op 14 februari 2012 een aangepaste ligplaatsvergunning voor 3 schepen verstrekt, die in september 2015 eindigt. De behandeling in de commissie Beroep en bezwaar waar de commissie ontwikkeling op 29 augustus 2013 op doelde, ging inhoudelijk over de aangepaste ligplaatsvergunning en niet over de beëindiging van de vergunning in september 2015. Het watertoerismebeleid dat in 2009 is ontwikkeld, beoogt meer economische bedrijvigheid langs het water. In de ligplaatsvergunning van de Kotterclub staat dat er onderzoek zal plaatsvinden naar de tegenstrijdige belangen voor de locatie bij de Molen, voordat de vergunning in 2015 eindigt. Dit onderzoek heeft plaatsgevonden in de voorbereidingsfase van het plan van aanpak kansenskaart watertoerisme 2013-2016. De conclusie hieruit is, dat de ontwikkeling van het (water) toerisme beter is gediend met de locatie Molen de Adriaan als afmeermogelijkheid dan als zichtlocatie van historische schepen. Het plan van aanpak Kansenskaart watertoerisme 2013-2016 is voor de zomer in 2013 de inspraak in geweest. De brief die de Kotterclub op 10 september 2013 heeft gestuurd (zie bijlage D), nadat de inspraak voorbij was, is bij dit besluit ook nog meegewogen. Deze brief geeft geen aanleiding om af te wijken van de beoogde nieuwe ontwikkeling bij de locatie molen de Adriaan vanaf september 2015.

5. Kanttekeningen

Er zullen minder nieuwe afmeermogelijkheden komen voor particulieren dan eerder beoogd.

De markt kijkt op de eerste plaats naar de rendementen die de investeringen opleveren. Investeren in een afmeersteiger achter het station ten behoeve van waterpendeldiensten, zal waarschijnlijk achterwege blijven, tenzij er concessies gedaan worden aan de openbaarheid van de afmeervoorzieningen. Dit geldt ook voor de locatie Figeeterrein. Zo kan een rondvaartbedrijf zelf de afmeersteiger achter het station financieren, of een afmeermogelijkheid bij de Raaks, maar zal dit dan doen voor eigen gebruik, dan wel tegen betaling andere rondvaarten laten afmeren. In de aanbesteding bij de Raaks kan bekeken worden of het mogelijk wordt dat ook particulieren met eigen boot hier kunnen afmeren, naast de verhuur van sloepen. De ondernemer kan bijvoorbeeld een systeem bedenken waarbij sloepen kunnen afmeren die betalen aan de ondernemer.

De Kotterclub zal geen ligplaatsen meer hebben voor de Adriaan.

Bijna 2 jaar van te voren wordt nu aangekondigd dat de gemeente weloverwogen andere ontwikkelingen dan de Kotterclub bij de locatie Molen de Adriaan beoogt. Dit betekent dat de Kotterclub vroegtijdig de gelegenheid krijgt hun kotters elders onder te brengen. De gemeente gaat met de Kotterclub in gesprek om te bekijken of er nog alternatieve locaties in Haarlem buiten het centrum zijn, danwel dat de Kotterclub naar een andere gemeente zal moeten uitwijken. Het beeld van de kotters voor de molen verdwijnt, daarentegen zal er vooral in het voorjaar en de zomermaanden meer toeristische levendigheid zijn, zoals destijds al beoogd was bij de ontwikkeling van de Scheepmakersdijk en waartoe het watertoerismebeleid nadere invulling aan geeft.

6. Communicatie en inspraak

Het concept-Plan van aanpak Kansenskaart Watertoerisme 2013-2016 is voor de zomer van 2013 de inspraak in geweest en heeft 4 inspraakreacties opgeleverd. Deze zijn verwerkt in de Inspraaknotitie “Plan van Aanpak Kansenskaart Watertoerisme (zie bijlage C). De reacties op het suppen (standup paddling, met een soort surfplank je voortbewegen op het water) en het eenrichtingsvaarverkeer gaven aanleiding het plan van Aanpak hierop aan te passen. Zo is er geen reden om het suppen op het Spaarne te verbieden en is het invoeren van eenrichtingsvaarverkeer niet wenselijk voor de scheepvaart.

De insprekers krijgen bericht over hun inspraakreactie, zodat ze via de inspraaknotitie kunnen zien wat er met hun reactie is gebeurd. De ondernemers van de brainstormsessie krijgen het vastgestelde Plan van Aanpak toegestuurd. Na besluit zal overleg plaatsvinden met de Kotterclub, om te bekijken of er andere locaties dan het centrum voor hen in aanmerking komen (de Havendienst heeft aangegeven dat er in het centrum geen plaats is).

7. Financiën

Met dit voorstel zijn geen financiën gemoeid. Momenteel wordt onderzocht wat het instellen van het regionale sloepennetwerksysteem gaat kosten. Als dit bekend is zal bij het invoeren hiervan aparte besluitvorming over plaatsvinden.

8. Uitvoering

Voor de locaties Raaks en Dolhuys zal een aanbesteding plaatsvinden, waarbij diverse ondernemers gevraagd wordt of ze interesse hebben hieraan mee te doen. Reeds enkele ondernemers hebben interesse hiervoor getoond. Voor de locaties Station en Figeeterrein zullen marktpartijen gevraagd worden of ze tegen bepaalde condities interesse hebben om faciliteiten ten behoeve van de beoogde doelgroepen te realiseren. De locatie Drijfriemenfabriek wordt gekoppeld aan de ontwikkeling van de Drijfriemenfabriek zelf.

7. Bijlagen

A: Plan van aanpak Kansenskaart Watertoerisme

B: Locaties ontwikkelingen watertoerisme

C: Inspraaknotitie Plan van Aanpak Kansenskaart watertoerisme

D Brief Kotterclub, 10 september 2013

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester